

od neke navskriž-misli med ministerstvom in „kärntnerischen Landesausschuss.“ Ker pa popisana navskriž-misel zadeva ljubljanski deželni odbor, je očitno, da „veliki dunajski časnik“ anno 1862 v zemljopisu avstrijskem še ni prišel čez Ljubelj — kranjska dežela mu je koroška!! In taki modrijani, ki bi v šoli „drugi klas“ dobili, se pridružejo o naših zadevah govoriti. O nemška kultura! — V „Oest. Zeitg.“ popisuje ljublj. „Triest.“ in „Tagespoštni“ dopisun, da v Planini je „ultraslovenisch gesinnter Beamte“ spisal protokol v novo-slovenskem jeziku, ki ga je mogel iz Ljubljane pridši gospod deželne sodnije kmetu po „krajnsko“ predstaviti, da ga je razumel, — od vsega tega — pravi dopisun — pa molči časnik „Velikoslovcov“ (se vé da „Novice“?) Na to le to odgovorimo: Kadar bo Nemcom prav, da jim bojo postave, razglase itd. natiskovali ljudem v tistem nemškem jeziku kakor ga „Hansjörgel“ piše Dunajčanom, takrat bomo tudi mi in naši uradniki, ki znajo čisti jezik slovenski, pisali „krajnsko špraho“. Mi sicer ne vemo, kako je bil zapisnik pisan; al to vprašanje moremo zastaviti: ali zná v Planino poslani gospod tudi dobro in gladko slovensko brati? Kdor ne zna sam brati, ga ne bo razumel, kdor ga poslušá. Menda je pa ne bomo napak zadeli, ako rečemo, da bi mogel marsikter gospod še le v šolo iti in se materni jezik učiti s tistimi kmeti vred, ki ga ne razumejo. — Pisar poslednjih čenčarij v „Laibaherci“, ki ni razumel našega stavka o strahu na gradu, ponuja „Novicam“ svoj „Geist“. Ker pa nam še nobena poštena duša ni rekla, da je v njegovih spisih kdaj pravega „Geista“ našla, mora ta „Geist“ le drug in sicer tisti „Geist“ biti, ki se dobí v — krčmah in ki je unidan tudi po Tržiču rogovilil. Za tak „Geist“ pa, v katerem „Laibaherca“ čenčá, ne marajo „Novice“.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. (Iz državnega zbora). Zbornica poslancov zdaj hitreje postopa v svojih sklepih. Od zbornice gosposke prejete zlo predelane postave za tisk zbornica poslancov ni sprejela, rekši, da se je zbornica gosposka spustila v reči, ki presegajo opravilno nje mejo. O presojevanju stroškov za ministerstvo dnarstva so prišle mnoge reči v pretres. Poslanec Skene je z ostro besedo govoril zoper ministra dnarstva in mu očital, da celi čas, kar gospodarji, ni nič v djanji pokazal, da bi se dnarni stiski pomagalo na bolje, ker samo le taki predlogi, ki merijo na povišanje davkov, ne morejo nikakor prava pot biti, da se država reši iz dnarne zadrege. Minister Plener se je zagovarjal kar je mogel, rekši, da lahko je grajati, težeje pa svetovati kaj pravega. Minister je predložil predlog za preuredbo stanovitnega katastra in za novo postavo koleka (štampeljna) in taks. O davkovskih zadevah, ki so bile ministerstvu dnarstva na srce položene, se je sklenilo: naj bi vlada dala postavo, da nove hiše ostanejo skozi 15 let, zlo predelane pa skozi 12 let hišnega cesarskega davka proste, — davek od zaslúžka in dohodkov naj se osnuje po novih pravičnih pravilih, — vkvartiranje vojakov in priprago za vožnjo vojakov naj nosi cela država, ne pa, kakor dozda, le tisti kraji, kateri po naključbi ravno tako leže, da imajo večkrat soldate in priprago (vorskspann), drugi pa ne; poslednja dva predloga sta obveljala po nasvetu dr. Wurzbach-a. Treba je, da opomnimo še, da postavo zastran davka za vino in mošt, ki je bila leta 1859 prvokrat oklicana in s toliko pravično nevoljo povsod sprejeta, je zbornica poslancov premenila tako-le: „Zoperna in nadležna postavo od leta 1859 naj se prekličé in od vseh svetih letošnjega leta naj, zunaj večih mest, tedaj zlasti na deželi (na kmetih) spet poprejšne postave zastran vinskega davka veljavo zadobé, in posebno naj se

vinski davek ne naklada na tako imenovano domačo pijačo, to je, ne na tisto, ki jo gospodar, kateri ne toči vina na malo mero, potrebuje za se, za svojo rodovino, za svojo družino in za delavce v nogradu. Pobera naj se ta davek kakor poprej.“ Ta predlog je šel iz zbornice poslancov v zbornico gosposko. Če ga tudi ta prejme in ga potrdi cesar, bo potem oklican ko postava. — Ni davno, kar se je govorilo, da se bo državnemu zboru predložil že zdaj prevdarek državnih dohodkov in stroškov za prihodnje leto 1863 v presojo; zdaj se pa sliši, ker je državni zbor že zlo truden, da bo konec tega mesca razpušen noter do septembra; mesca septembra se snide spet in ostane skupaj do konca oktobra; mesca novembra pa se bojo sklicali deželni zbori. Tako se zdaj govori; ker pa se govori vsak dan drugač, ne vemo, ali je to res ali ne.

— Nove papirnate desetice se že izdajajo; dosti manjše so kakor prejšnje.

Ogersko. — Kaj bo z ogersko deželo? — to je vprašanje, katero je z undanjim tolažljivim in prijaznim govorom državnega ministra zdaj spet na vrh političnih zadev stopilo. Ker pa g. minister ni na drobno povedal, kaj vlada dunajska misli storiti, da se Ogri ž njo sprijaznijo, se piše zdaj v časnikih vladnih in nevladnih sila veliko, — al stvar sama še zmiraj visi kakor je visela, in še nič ne vé, kako in kaj.

Laško. Po vseh časnikih se oklicuje novica, da zdaj zdaj bo rusovska vlada priznala laško kraljestvo, nekteri celó trdijo, da se je to že zgodilo.

Poljsko. Iz Varšave. Komaj je véliki knez Konstantin kot namestnik carov prišel v Varšavo, že mu je žugala smrt. Ko je 4. dan t. m. zvečer zapustil gledišče, ustrelí neki Jaroczinski po njem, pa k sreči ga je le malo ranil. Hudodelca so brž zgrabili; pa kdo je in zakaj mu je stregel po življenji, se še ne vé. — Malo dni pred se je ravno taka zgodila generalu Lüders-u, zoper kterege se je razkačena množica oficirjev zaklela, ker je malo dni pred dal 4 oficirje vstreliti zavoljo nespodobnega obnašanja do generala Krulova.

Srbija. — V Beligradu je začasno mir; al Beligrad — pravi „Ost und West“ — ni več cveteče kupčijsko mesto, ampak velik tabor vojašk, poln zagrád (barikad); vès srbski narod hrepení po boji, ako turška vlada ne spravi kmali svojih vojakov iz srbskih trdnjav.

Črnagora. — Črnogorci tepejo Turke, da je veselje; 25. dan p. m. bila je blizo Spuža velika bitva, ki je trpela 6 ur, — 5000 Turkov je padlo, Črnogorcov pa le 182. Ravno tisti dan je tudi Mirko zmagal pri Visočicah in vzel Turkom Belobrdo. Turčini že trepetajo, da jim zadnja ura bije.

Iz Nemčije. Iz Prage se piše „Glasonoši“, da nevtrudljivi branitelj lužičkega (slovanskega) naroda dr. Smolar je počel izdajati časnik „Zeitschrift für slavische Literatur“. Prvi zvezek je prišel na svetlo v Budjišinu (Buntzen) in ima člankov skor o vseh narodih slovanskih. — Mogli bi ga tudi naši ljudje podpirati.

Angleško. Iz Londona. Razstava živine, poljskega orodja in poljskih pridelkov prekosí po zagotovilu zvedenih mož vso drugo, kar so Angleži razstavili. Nekdo, ki se ni mogel dosti čuditi nad razstavljenjo lepo živino, pravi: „Vse države evropske od konca do kraja se zamorejo o živinoreji veliko več od Angležev učiti kakor o vsakem drugem razdelku. To je čuda, kar se tu vidi.“

Listnica vredništva. Gosp. J. K. v Orm: Slovnicá M. veljá 2 gold.

Kursi na Dunaji 8. julija.

5% metaliki 71 fl. 25 kr. Ažijo srebra 25 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 82 fl. 35 kr. Cekini 6 fl. 10 kr.